

Projectplan

Personalia

Projectnaam: Omgevingsvisie

Bestuurlijke opdrachtgever: Leon de Wit
Ambtelijke opdrachtgever: Richard Heijdra
Projectleider: Minka Meijer

Naam opsteller: M. Meijer
Datum: 13 maart 2018
Versie: definitief

Projectbeschrijving

Aanleiding

Op 22 maart 2016 is de Omgevingswet aangenomen door de Eerste Kamer. Met deze nieuwe wet wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. Het Rijk werkt nu hard aan de invoerings- en uitvoeringsregelgeving en aanvullingswetten. De bedoeling is dat de wet in 2021 in werking treedt. In de wet is voor gemeenten verplicht om een Omgevingsvisie voor hun grondgebied op te stellen.

De Omgevingsvisie is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de fysieke leefomgeving. Een Omgevingsvisie gaat onder andere in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed.

De wetgever stelt als voorwaarden dat een Omgevingsvisie integraal moet zijn en dat de visie rekening houdt met vier milieubeginselen: het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron moeten worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Het college heeft besloten om de Omgevingsvisie te integreren met de Samenlevingsvisie. Dit betekent ook de samenhang met gezondheid, sport, zorg, werkgelegenheid, voorzieningen, etc wordt meegenomen en dat de beleidsvelden met elkaar in overeenstemming zijn.

Op 7 november 2017 heeft het college de bestuursopdracht voor het opstellen van een Omgevingsvisie vastgesteld. Vervolgens is een offert uitvraag gedaan voor ondersteuning vanuit een bureau. Hierbij is het bureau BügelHajema geselecteerd.

Probleem

Op veel beleidsterreinen is enkel sectoraal beleid vaak nog van de voormalige gemeenten. Een brede visie op het ruimtelijke en sociale domein in de Krimpenerwaard ontbreekt. Hoe ziet de

Krimpenerwaard er in 2040 uit? Hoe gaan we om met bedreigingen zoals bodemdaling, waterveiligheid, vergrijzing, ontgroening, slechte bereikbaarheid? Welke kansen zijn er voor recreatie, duurzaamheid, landbouw economie en wonen? En welke rol ziet de gemeente daarbij voor zichzelf en voor anderen.

Het burgerinitiatief van Riek Bakker heeft een aantal problemen en kansen in beeld gebracht. Dit is echter nog geen Omgevingsvisie.

Voor de omgevingswet die in 2021 ingaat, is het hebben van een gemeentelijke Omgevingsvisie noodzakelijk.

Doel

Een integrale basis voor het uitwerken van gemeentelijk beleid en oppakken van nieuwe initiatieven die aansluiten bij het Omgevingsdenken vanuit de Omgevingswet.

Resultaten

Op 1 juli 2019 heeft de raad van de gemeente Krimpenerwaard een integrale omgevingsvisie die voldoet aan de Omgevingswet vastgesteld. Onze Omgevingsvisie, inclusief samenlevingsvisie, is het kader voor het lange termijn beleid, rekening houdend met de belangrijkste sociale en ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven. De visie is uitnodigend en prettig leesbaar. De Omgevingsvisie sluit aan op het verandertype waar de raad voor kiest en het opstellen van de visie draagt bij aan de daarbij benodigde cultuurverandering in de Krimpenerwaard.

De Omgevingsvisie

- inclusief samenlevingsvisie, is het kader voor het lange termijn beleid, rekening houdend met de belangrijkste sociale en ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven;
 - o Bepaalt de doelen en prioriteiten voor de lange en korte termijn. Hierbij wordt aangegeven voor welk geografisch gebied dit relevant is;
 - o Geeft aan welke rol de gemeente voor zichzelf en anderen ziet;
 - o Geeft kaders voor nieuwe ontwikkelingen;
 - o Is de basis om ander beleid en Omgevingsplannen uit te werken;
- Is integraal, een zorgvuldige afweging van verschillende interne en externe belangen, waarden en disciplines;
 - o Neemt verschillende bouwstenen, zoals bestaand gemeentelijk beleid en beleid van externe partijen, integraal afgewogen mee;
 - o Brengt de belangrijkste kwaliteiten, trends, kansen en thema's voor de Krimpenerwaard integraal in beeld;
 - o Kijkt naar de Krimpenerwaard als geheel in haar omgeving, met aandacht voor de lokale identiteit en kwaliteit;
 - o Is tot stand gekomen met inbreng van interne stakeholders (ambtenaren, college, raad) en externe stakeholders (inwoners, ondernemers, belangenverenigingen, andere bestuursorganen, uitvoeringsdiensten);
- De visie is uitnodigend en prettig leesbaar;
 - o In een A3 moeten de kernkwaliteiten en hoofddoelen duidelijk zijn;
 - o Anticipeert op de eisen vanuit de digitale stelsel van de Omgevingswet.
 - o De Omgevingsvisie nodigt de verschillende stakeholders uit om een positieve bijdrage te leveren aan de doelen uit de visie.
 - o Per geografisch gebied is eenvoudig te zien welke doelen en prioriteiten er zijn.
- Voldoet aan de eisen vanuit de Omgevingswet:
 - o Voldoen aan de wettelijke eisen van afdeling 3.1 van de Omgevingswet en moet tenminste bevatten
 - een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (wat is er en wat is de kwaliteit daarvan);
 - de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied (wat gebeurt er/gaat er

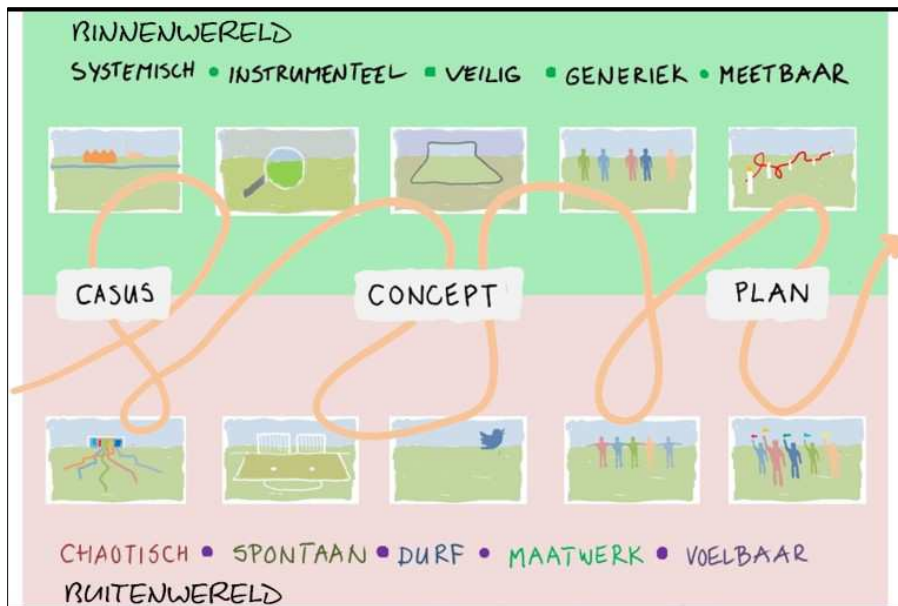

- gebeuren aan ontwikkelingen op en ter instandhouding van het grondgebied);
en
- de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid (wat zijn de na te streven doelen en op welke manier moeten/zullen worden die bereikt).
 - Houdt rekening met de vier beginselen uit artikel 3.3 van de Omgevingswet:
 - het voorzorgsbeginsel,
 - het beginsel van preventief handelen,
 - het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden
 - en het beginsel dat de vervuiler betaalt.
 - Houdt rekening met de maatschappelijke doelen uit artikel 1.3 van de Omgevingswet het in onderlinge samenhang:
 - **a.** bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
 - **b.** doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.
 - De Omgevingsvisie sluit aan op het verandertype waar de raad voor kiest en het opstellen van de visie draagt bij aan de cultuurverandering in de Krimpenerwaard.
 - Het verandertype waar de raad voor kiest is de basis voor de rol die de gemeente voor zichzelf ziet bij nieuw beleid en nieuwe initiatieven.
 - Door interne en externe stakeholders te betrekken bij het opstellen van de Omgevingsvisie ontstaat meer bekendheid, bewustwording, kennis en ervaring met de werking van de Omgevingswet.

Afbakening

- De Omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen met concrete handvaten voor nadere uitwerking in Omgevingsplannen en de beoordeling van nieuwe initiatieven. De uitwerking in Omgevingsplannen valt buiten deze opdracht.
- De implementatie van de Omgevingswet binnen de ambtelijke organisatie valt niet binnen de scope van deze opdracht (valt onder Programma Verandering Ruimtelijk Domein).
- De samenhangende gevolgen van de implementatie van de Omgevingswet, zoals de cultuur- en eventuele organisatieveranderingen (VTH), aanpassingen gemeentelijke regelgeving en programma's, digitalisering, invoering Wet VTH en Wet private kwaliteitsborging voor het bouwen maken geen onderdeel uit van het project Omgevingsvisie. Wel draagt het opstellen van de Omgevingsvisie bij aan het Omgevingsdenken (meer bekendheid, bewustwording, kennis en ervaring met de werking van de Omgevingswet).
- De Omgevingsvisie is geen visie op het Sociaal Domein. De Omgevingsvisie gaat over de leefomgeving waarin sociale ontwikkelingen en opgaven integraal worden meegenomen.

Omgeving en stakeholders

Binnenwereld / interne omgeving

Binnen de gemeente heeft iedere medewerker die te maken heeft met de samenleving en de fysieke leefomgeving een potentiële rol in de Omgevingsvisie. Daarnaast is de Omgevingsvisie bij uitstek een politiek bestuurlijk instrument. Voor het interne proces onderscheiden wij daarom de volgende belangrijke partijen:

Kernteam

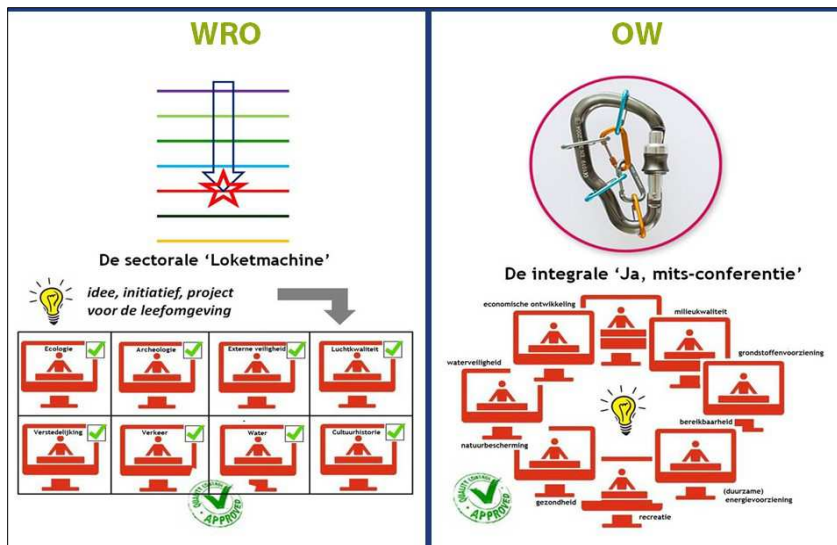
Er wordt een kernteam (interne projectgroep) gevormd dat het directe aanspreekpunt vormt voor het bureau en tevens het team dat regie voert over het werk van het bureau. Het kernteam geeft leiding aan de bredere uitvoergroep. De projectleider Minka Meijer, Serge de Vlieg, Werner den Hartig en Marianne Klip / nieuwe verandermanager maken deel uit van het kernteam.

Uitvoergroep: zij die er straks mee aan de slag gaan

De uitvoergroep (ambtelijke groep) bestaat uit beleidsmedewerkers die kennis en ervaring hebben van de verschillende beleidsterreinen die relevant zijn voor de Omgevingsvisie. Deze uitvoergroep wordt samengesteld uit een zo breed mogelijk aantal disciplines, ook uit het sociale domein. Een brede betrokkenheid bij de planvorming leidt spelenderwijs tot het leren omgaan met de benodigde transitie (van de 'sectorale loketmachine' naar de integrale 'ja mits'-conferentie).

Een deel van deze groep wordt uitgedaagd om de verbinding met externe stakeholders te leggen.

We onderscheiden een compacte uitvoergroep die ook meedenkt over proces en een uitvoergroep+ die vooral gericht is op inhoudelijke aspecten. Per fase en moment wordt er gekeken welke inzet het meest waardevol is.

Buitenwereld / Externe Omgeving

Stakeholders uit de Organisatie: brug tussen binnen en buitenwereld

Tijdens het proces is feeling voor en contact met de samenleving een belangrijk gegeven. In onze organisatie zijn veel mensen met specifieke kennis en een specifiek netwerk; bijvoorbeeld onder jongeren of kwetsbaren in de samenleving. Om die kennis ook goed te gebruiken worden tijdens het proces koppels gevormd tussen medewerkers van de uitvoergroep en externe stakeholders. Deze koppels spelen een rol in het interactieve proces.

College: brug tussen bestuurders en makers

Op cruciale momenten in het proces is het van belang om bestuurders mee te nemen in het proces van de Omgevingsvisie en hun input en reflectie te krijgen ter voorbereiding op bijeenkomsten met de gemeenteraad en met de samenleving. De projectleider is verantwoordelijk voor de afstemming met zowel de ambtelijke als bestuurlijke opdrachtgever.

Gemeenteraden: brug tussen beslissers en makers

Zeker in het licht van de verkiezingen heeft de gemeenteraad een cruciale rol. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 is een verificatie van het ambitieniveau van belang. Dit is een waardevolle aanlegroute die recht doet aan de kaderstellende rol die de gemeenteraad heeft, mede in het belang van een goed verwachtingenmanagement in de dialoog met de samenleving. Ook in het vervolg van het proces is er een aantal momenten waarop de gemeenteraad reflectie geeft op het proces en de inhoud van de Omgevingsvisie. Raadsleden zijn daarnaast uitgenodigd en zeer welkom om in dialoog te gaan met de samenleving bij interactieve bijeenkomsten die extern worden belegd. De kennis opgedaan bij het proces biedt de leden van de gemeenteraad de mogelijkheid om op een gedragen wijze invulling te geven aan hun politiek/bestuurlijke verantwoordelijkheid. Daarnaast biedt het de leden van de gemeenteraad de mogelijkheid om 'koers' te bepalen in de richting van de gemeenteraadsverkiezingen.

Voorstel voor de buitenwereld: brug tussen overheid en samenleving

De kracht van het gebied, bewoners en belanghebbenden is een zeer voornamelijk basis voor de Omgevingsvisie. Het proces is erop gericht om deze kracht zo goed mogelijk te gebruiken. Dat betekent dat de gemeente activeert dat bewoners en belanghebbenden zo breed mogelijk meedoen. In de ambitiebepaling en stakeholdersanalyse aan de start van het proces, zal dit nader vorm krijgen. Onderdeel van de stakeholdersanalyse is het bepalen van de groepen die niet door interactieve avonden worden aangesproken en een eigen benadering vragen. Daarnaast zal een panoramagroep worden samengesteld. In deze groep zijn partijen opgenomen om vanuit specifieke kennis met enige afstand te reflecteren gedurende het proces. We denken bijvoorbeeld aan: woningcorporaties, ondernemersvereniging, organisaties op het gebied van landbouw, natuur en milieu, kunst en cultuur(historie), gezondheid, energie en duurzaamheid, waterschap, regio en provincie, 'verlichte geesten' en frisdenkende uit de samenleving et cetera.

We onderscheiden dus:

- bewoners en ondernemers in het algemeen;
- bijzondere groepen die een eigen benadering vragen;
- externe stakeholders met specifieke kennis die worden uitgenodigd voor een panoramagroep.

Samenhang met andere programma's/projecten/lijnactiviteiten

Programma Verandering Ruimtelijk Domein

Het project Omgevingsvisie is onderdeel van het programma Verandering Ruimtelijk Domein. Binnen het programma team wordt zorgvuldig afgestemd op andere projecten zoals de pilot Omgevingsplan Schoonhoven.

Strategische visie

De relatie tussen de Strategische Visie van professor Riek Bakker en de Omgevingsvisie is er uiteraard. Echter het zijn twee afzonderlijke trajecten die elkaar kunnen versterken.

De Omgevingsvisie is echt het kader voor de fysieke kwalitatieve leefomgeving in de gemeente Krimpenerwaard, waarbij de samenlevingselementen worden geïntegreerd. Het gaat er hierbij om dat we gezamenlijk met inwoners en ondernemers bepalen wat de kwalitatieve leefomgeving is. Of wel wat vinden de inwoners een kwalitatief goede leefomgeving. Die kwaliteiten leggen we vast in de omgevingsvisie.

Bovendien is (in het kader van de nieuwe Omgevingswet) deze Omgevingsvisie een verplichte visie die voldoet aan de Omgevingswet. De visie moet integraal en met de samenleving worden opgesteld en vormt vervolgens het kader voor alle beslissingen van de gemeente in de fysieke leefomgeving. Zo is de Omgevingsvisie bijvoorbeeld de basis voor de uitwerking van een omgevingsplan (de opvolger van het huidige bestemmingsplan).

De uitwerking van de Strategische Visie van Riek Bakker is een gezamenlijke gebiedsontwikkeling op een aantal thema's van de gemeenten Krimpen aan den IJssel en de Krimpenerwaard.

Tegelijkertijd wordt er geen werk dubbel gedaan. De Strategische Visie wordt nadrukkelijk gebruikt als bouwsteen van onze Omgevingsvisie. Er zijn korte lijnen met de verkenner Sybilla Dekker en procesbegeleider Peter van Rooy en is reeds afgesproken dat we elkaar op de hoogte houden.

Nieuw en bestaand gemeentelijk beleid

Afgelopen jaren zijn er verschillende beleidsstukken ontwikkeld zoals het kernenbeleid maar ook sectoraal beleid zoals de woonvisie, erfgoedbeleid etc. Deze beleidsstukken worden meegenomen als bouwstenen en integraal afgewogen.

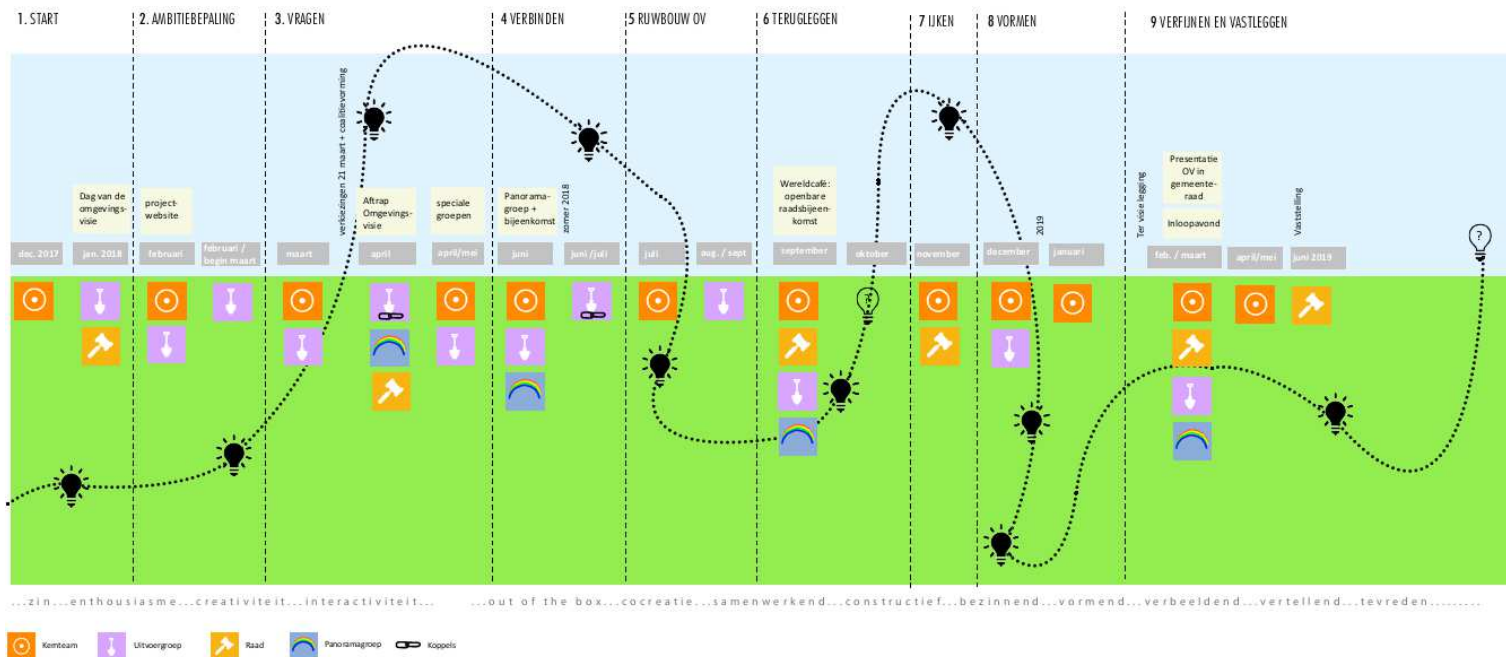
Tevens is er nieuw beleid in ontwikkeling zoals de uitwerking van de Woonvisie, adaptieve landbouw, een retailvisie en terrassenbeleid. Gedurende het proces zal hier zorgvuldige afstemming moeten plaatsvinden om te voorkomen dat recent sectoraal beleid de Omgevingsvisie gaat tegenspreken.

Aanpak

Fasering en beslistmomenten

De aanpak is opgebouwd uit negen fasen. Negen fasen die de samenleving en het openbaar bestuur van Krimpenerwaard dichterbij elkaar brengen in de geest van de Omgevingswet. Deze fasen zijn weergegeven in onderstaand stappenplan / planning,

1.

1. Start

De Dag van de Omgevingsvisie

We zijn gestart met de dag van de Omgevingsvisie op 23 januari. Deze dag stond in het teken van kennismaking. College, raad en ambtenaren zijn hierbij betrokken. Een belangrijk doel van de dag was om een gezamenlijke basis te krijgen voor het werken in de geest van de omgevingswet. Deze wet gaat immers meer over gedrag dan over regels. Aan de hand van een prikkelende presentatie en een aantal stellingen over de bedoeling van de Omgevingswet is gediscussieerd over de wijze waarop we in dit proces met elkaar en met de buitenwereld om willen gaan.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Gezamenlijke kennis van de essentie van de Omgevingswet en inzicht in het kader voor het interactieve proces.

2. Ambitiebepaling

In de tweede fase wordt gewerkt aan het interactieve proces en de beschrijving en verbeelding van belangrijke trends. Als we naar buiten gaan, hoe doen we dat dan? Met welke vragen en op welke manier? Welke trends zijn goed om onder de aandacht te brengen en hoe doen we dat op een scherpe manier?

We maken een stakeholdersanalyse en een beleidsanalyse. Enkele leden van de uitvoergroep krijgen een rol in het interactieve proces. Zij worden gevraagd om een koppel te maken met iemand van de externe stakeholders die de betrokken doelgroep beter kent. De koppels krijgen op hun beurt een rol in de uitwerking van het participatieproces voor deze specifieke doelgroepen.

In ieder geval leveren twee waardevolle 'pijlers' inbreng voor bovenstaande acties en voor de vervolgstappen. Er is al belangrijk voorwerk gedaan dat is vastgelegd in het kernenbeleid en in de strategische visie Krimpenerwaard (onder leiding van Riek Bakker) die beide op basis van burgerparticipatie zijn opgesteld.

Strategische visie en kernenbeleid

De strategische visie en het kernenbeleid bieden in velerlei opzichten belangrijke 'ingrediënten' voor deze omgevingsvisie, zoals het schetsen van het kader dat ruimte biedt aan initiatieven en recht doet aan de identiteit van de Krimpenerwaard, een beschrijving van het toekomstperspectief; 'de stip op de horizon', thema's die er toe doen voor de leefomgeving van de Krimpenaren, de uitkomsten van de 11 kernenavonden, gebiedsspecifieke kansen en kernkwaliteiten en koppelkansen. In feite betekent het participatietraject dat doorlopen is voor de strategische visie / kernvisie en het enthousiasme van de inwoners dat daaruit voort gekomen is, een 'vliegende start' voor de omgevingsvisie. Voorkomen moet worden dat er te veel vragen opnieuw worden gesteld en dingen dubbel gedaan worden, waardoor onder andere participatiemoeheid kan optreden. Vanuit een integrale afweging worden eerder ingebrachte ideeën gedurende het proces geverifieerd. De strategische visie en het kernenbeleid zijn een voedzame bodem en stevig fundament waarop de Omgevingsvisie als integrale en leefbaarheidsvisie verder kan floreren en waarin de inwoner van Krimpenerwaard centraal staat.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Stakeholdersanalyse en uitwerking van het interactief proces.

3. Vragen

In de fase 'Vragen' zoeken we naar de manier waarop mensen hun omgeving waarderen en willen versterken. In de vorige twee fasen is duidelijk geworden welke zaken als kader moeten worden beschouwd. Ook zijn met de uitvoergroep belangrijke trends op een rij gezet en verbeeld. De resultaten worden gepresenteerd tijdens een interactieve bijeenkomst ('s avonds), die voor iedere inwoner van Krimpenerwaard toegankelijk is. De avonden worden geflankeerd door een uitnodigende projectwebsite waarin mensen ook digitaal hun ideeën over hun leefomgeving kunnen indienen.

Aanvullend op de interactieve avond en de projectwebsite wordt een panoramagroepbijeenkomst georganiseerd voor personen met een specifieke kennis over een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld door hun positie bij een organisatie, instelling of overheid (denk hier bijvoorbeeld aan onderwijs, zorg, milieu, gezondheid). Uitkomsten zijn belangrijke aanvullende inzichten op verschillende thema's.

Eveneens aanvullend zijn de activiteiten die gericht zijn op specifieke doelgroepen die niet via de avonden of de projectwebsite worden bereikt. Voor deze doelgroepen worden afzonderlijke acties ondernomen. Naast de genoemde categorie jongeren zouden ook kwetsbaren in de samenleving zo'n specifieke doelgroep kunnen zijn. De uiteindelijke groepen worden in de stakeholdersanalyse bepaald.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Inzicht in de waarden en acties zoals deze door de samenleving worden gezien. Aanvulling op belangrijke trends zoals deze door de externe stakeholders worden ingebracht.

4. Verbinden

De oogst van de voorgaande fasen wordt in de uitvoergroep geanalyseerd en opgeschaald naar het niveau van de Omgevingsvisie. Dit gebeurt in twee synchroonsessies over waarden en acties. In de werksessies werken de leden van de uitvoergroep samen met (een selectie van) stakeholders uit de panoramagroep.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Ruwe ID-kaart met bijbehorende woorden en beelden, thematische analyse en rubricering van acties.

5. Houtskoolschets ofwel de ruwbouw Omgevingsvisie

Leden van de uitvoergroep hebben in fase 4 enkele uitwerk vragen gekregen. In fase 5 werken we aan het samenbrengen daarvan in een ruwbouw van de Omgevingsvisie. Pas daar waar we in de formele fase terecht komen van de tervisielegging, helpt ons het geschreven stuk. Tot dat moment werken wij met beelden, PowerPointpresentaties en kaarten, ondersteund met pakkende woorden of zinsdelen, maar in ieder geval geen rapport.

De Ruwbouw Omgevingsvisie omvat de volgende zaken:

- De ID-kaart met daarbij horende kernprincipes.
- De acties vertaald in een compact aantal kernopgaven die samen de kernvisie vormen. Bij de kernopgaven nemen wij enkele niet ingevulde kolommen op waarin de rol van de overheid kan variëren (van agenderen, stimuleren, trekken tot uitvoeren).
- Een kernvisiekaart voor die onderdelen van de visie die gebonden zijn aan een gebied.
- Een gewenst procesverloop indien zich een planinitiatief aandient (proceswijzer).
- Een pakkend filmpje waarin de hoofdboodschappen van de ruwbouw zijn vervat.

De Ruwbouw Omgevingsvisie is opgebouwd uit de resultaten van fase 4 en geënt op de inbreng vanuit de samenleving. Als vervolg op fase 4 worden de resultaten verfijnd en verscherpt door de uitvoergroep. Vervolgens wordt gekeken of de acties door het huidige bestuur rijp worden gevonden om aan de bevolking terug te koppelen.

Samen met de uitvoergroep wordt een pakkend filmpje opgesteld waarin het gevoerde proces wordt samengevat en de essentie van ID-kaart, kernvisie en proceswijzer wordt verbeeld. Het filmpje speelt een belangrijke rol in het verdere (communicatie)proces.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Ruwbouw Omgevingsvisie waarin het gevoerde proces, ID-kaart, kernvisie en proceswijzer worden verbeeld.

6. Terugleggen

In fase 5 is de Ruwbouw Omgevingsvisie tot stand gekomen. In een openbare bijeenkomst van de raad, waarbij bewoners en belanghebbenden van harte worden uitgenodigd, wordt uitleg gegeven over deze ruwbouw, waarbij we laten zien wat er met hun inbreng is gebeurd. Opzet: Wereldcafé.

Zijn de partijen het eens met de opgaven en in welke volgorde willen zij deze prioriteren? Bij welke kernopgaven is de rol van de overheid slechts agenderend en bij welke opgaven zou de overheid stimulerend als trekker of als uitvoerder moeten optreden? En desgewenst, welke kernopgaven worden nog gemist?

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Laten weten wat de gemeente met de inbreng vanuit de samenleving heeft gedaan. Opladen voor de volgende fasen van het visietraject.

7. IJken

Onder de titel 'Coalitie meets ruwbouw' volgt een sessie met het gemeentebestuur. Welke wensen heeft het gemeentebestuur voor accenten, prioriteiten en uitwerking van de ruwbouw. Wij volgen daarbij de eerder genoemde vragen:

- Is het bestuur het eens met de kernopgaven?
- Welke kernopgaven worden nog gemist?
- In welke volgorde willen zij deze prioriteren?
- Bij welke kernopgaven is de rol van de overheid slechts agenderend en bij welke opgaven zou de overheid stimulerend als trekker of uitvoerder moeten optreden?

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Bestuurlijke koers voor uitwerking van de Omgevingsvisie.

8. Vormen

Het voorwerk van de voorliggende fasen en de accenten die de coalitie wil aanbrengen, vormen de basis van het opstellen van een complete Omgevingsvisie. In nauw overleg met het kernteam wordt een complete concept Omgevingsvisie uitgewerkt door BügelHajema.

Naast de inhoud staat in deze fase ook centraal hoe we de ontwerp Omgevingsvisie zo goed mogelijk publieksvriendelijk kunnen opzetten; wat is daarvoor de beste indeling en vorm? Hierbij wordt gedacht vanuit het digitale product; de lengte van tekst en beeld afgestemd op het scherm, evenveel tekst als beeld, de mogelijkheid van doorklikken naar een pop-up en een interactieve kaart waarin je direct vanuit een gebied naar de visie op een deelgebied kan. Een digitale Omgevingsvisie geeft de mogelijkheid om zowel inwoners, ondernemers als politici en ambtenaren optimaal gebruiksgemak te bieden.

Daarnaast zal in een overzichtelijke folder (A3-formaat) een sprekend en helder beeld worden gegeven van de kernkwaliteiten en hoofddoelen van de Omgevingsvisie, met een kaartbeeld waarin dit per deelgebied is aangeduid.

Na bespreking in de kerngroep wordt de concept Omgevingsvisie aangepast en voorgelegd aan de Uitvoergroep. Na opnieuw een aanpassingsronde wordt de concept Omgevingsvisie voorgelegd aan de stuurgroep/het college van B&W. Aan B&W wordt gevraagd om de Omgevingsvisie vrij te geven voor inspraak.

Met het oog op de tervisielegging wordt ook de digitale presentatie op ruimtelijke plannen voorbereid door middel van het opstellen van een GML-bestand.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:
Complete ontwerp Omgevingsvisie.

9. Verfijnen en vastleggen

Voorafgaand aan de tervisielegging van de ontwerp Omgevingsvisie zal de ontwerp Omgevingsvisie in de gemeenteraad worden toegelicht. Vervolgens wordt er in het kader van de inspraak een inloopavond georganiseerd.

De zienswijzen worden met het kernteam ontleed en gerubriceerd op onderwerp. Per rubriek wordt kort samengevat wat is ingebracht, hoe dit is afgewogen en of en hoe dit invloed heeft op de Omgevingsvisie. De zienswijzennota met de zo nodig aangepaste Omgevingsvisie wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Met de vastgestelde Omgevingsvisie en het maken van de GML daarvoor, is de Omgevingsvisie voltooid.

De vastgestelde Omgevingsvisie bestaat uit beeldende toelichtingen, verbeeldingen met de omgevingswaarden en met de kernvisie en een uitvoeringsschema met concrete actiepunten inclusief de rol van de gemeente bij de uitvoering en de termijn waarop uitvoering wordt opgepakt.

BIJDRAGE AAN DE OMGEVINGSVISIE:

Een zienswijzennota en een vastgestelde Omgevingsvisie voor de gemeente Krimpenerwaard.

Beheersing

Bij de beheersing van het project wordt gestuurd op de elementen van GROTICK, (Geld, Risico's, Organisatie, Tijd, Informatie, Communicatie, Kwaliteit).

Geld

Het budget van €85.000,- is gedekt uit het budget samenlevingsvisie en kernenbeleid conform het collegebesluit van 31 januari 2017 behorende bij de bestuursopdracht Programma Verandering Ruimtelijk domein.

Het bureau BügelHajema heeft voor de ondersteuning offerte uitgebracht. Het resterende bedrag is gereserveerd voor eventueel meerwerk en kosten voor zaalhuur, catering etc.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel	Door wie
Participatie moeheid De kans op een overvraag op het vlak van participatie, zogenoemde participatiemoeheid, bestaat. Het is nu eenmaal niet zo goed gesteld met het vertrouwen van de samenleving in het openbaar bestuur en mensen hebben het in de regel erg druk. Daar komt bij dat de werkwijzen bij participatie veelal weinig inspirerend zijn en het meteen, én alleen, over de inhoud gaat. De beleavingswerelden van	Mens centraal en niet de inhoud. Werkwijzen hanteren die niet alleen relevant zijn maar vooral contact maken, zodat mensen na afloop zeggen: 'het ging ergens over, ik werd gehoord, en het was nog leuk ook'. Uiteindelijk gaat het niet alleen om co-design (plan klaar we kunnen naar huis) maar vooral ook om co-creatie. Dat vraagt om een proces dat iets op gang brengt dat door gaat	Kernteam, BügelHajema, programma team verandering Ruimtelijk domein

inwoners en gemeente liggen ver uiteen.	wanneer het plan door de raad is vastgesteld. Om mensen niet te overvragen wordt er zorgvuldig afgestemd met andere projecten en waar mogelijk combinaties gemaakt.	
Prijs- en tijdbewaking Grootste factor in de risico's is het uitlopen van het project in de tijd. Als er tijdverlies optreedt, kan dit bijvoorbeeld leiden tot nieuwe actualiteiten die om doorwerking vragen in de visie. Met name in processen waarin veel (externe) belangen betrokken zijn is het van groot belang om het proces in een vroegtijdig stadium letterlijk 'op datum' te zetten zodat iedere betrokken persoon en instantie tijdig in kan plannen.	Bewaking van het tijdspad Een goede bewaking van het tijdspad betekent veelal ook een goede bewaking van budget.	Projectleiding
Trajecten lopen door elkaar Momenteel lopen er verschillende projecten. Hiervoor wordt input en participatie gevraagd. Deze trajecten kunnen door elkaar gaan lopen en intern en extern voor verwarring zorgen	Zorgvuldige afstemming en communicatie Binnen het programmteam vind zorgvuldige afstemming plaats in de planning en communicatie deze afstemming wordt ook gezocht bij de Strategische Visie van Riek Bakker.	Projectleiding, communicatie medewerker, programmteam, betrokkenen bij de Strategische Visie
Omgevingsdenken wordt niet omarmt De Omgevingswet streeft naar een andere manier van omgaan met elkaar. Rollen veranderen en processen lopen anders. Dit betekend zoeken naar een nieuwe samenwerking. Dit kost tijd en kan weerstand oproepen. Dit kan zorgen voor minder draagvlak en werkbaarheid van de uiteindelijke Omgevingsvisie	Alle partijen meenemen in het Omgevingsdenken We ambiëren een interactief proces waarbij binnenwereld en buitenwereld worden meegenomen. BügelHajema heeft hier veel ervaring mee. Tijdens dit proces is er aandacht voor evaluatie en is er zorgvuldige afstemming met het spoor Omgevingsdenken vanuit het programma verandering ruimtelijk domein	Kernteam, BügelHajema, programma team verandering Ruimtelijk domein

Organisatie

Naam	Rol in project	Taken / verantwoordelijkheden	Bevoegdheden	Inschatting uren
Leon de Wit	Bestuurlijk opdrachtgever Portefeuillehouder,	Bestuurlijke verantwoordelijk, politieke afstemming richting college en raad		2 uur per maand
Iris Steenvoorden	Ambtelijk opdrachtgever en programmamanager Verandering Ruimtelijke Domein	Ambtelijk verantwoordelijk Afstemming programma Verandering Ruimtelijk Domein.		4 uur per week
Minka Meijer	Opdrachtnemer, Projectleider en lid kernteam	Verantwoordelijk voor realisatie van het project	Dagelijkse leiding van het project	24 uur per week

Serge de Vlieg	Lid kernteam - Adviseur Sociaal Domein,	Verantwoordelijk voor de betrokkenheid vanuit het Sociaal Domein en sparringpartner voor de projectleider.	Vervanging van de projectleider	24 uur per week
Werner den Hartig	Lid kernteam - Adviseur Omgevingswet,	Verantwoordelijk voor het meenemen van de eisen vanuit de Omgevingswet		8 uur per week
Marianne Klip Momenteel wordt gezocht naar een projectleider voor het verandertraject Omgevingsdenken. Tzt zal worden gekeken hoe deze bij het project betrokken zal worden.	Lid kernteam – Communicatieadviseur	Verantwoordelijk voor communicatie en het aspect Omgevingsdenken binnen de Omgevingsvisie		8 uur per week

Interne stakeholders		
Wie?	Wanneer?	Inschatting uren p.p.
- beleidsmedewerkers monumenten, wonen, economie, ruimte, recreatie, infra en duurzaamheid, samenleving, vergunningverlening, handhaving, zorg, wmo, gezondheid, sport, voorzieningen, openbare ruimte, schuldhulpverlening, veiligheid, etc. - Programma managers,	- Meedenken en inhoudelijke inbreng leveren in uitvoergroep - Meeschrijven vanuit vakkennis. - Koppels vormen met externe - Enthousiasmeren, informeren van vakcollega's	8 a 10 uur per maand
- Vakcollega's financiën, control, communicatie (website), juridisch, ict, inkoop en aanbesteding.	- Werksessies mbt proces, juridische aspecten, ict etc	4 a 6 uur per maand
Klankbordgroep - Richard Heijdra - Jurian Hennip - Marie-Louise de Groot - Iris Steenvoorden	Eens per kwartaal bijeenkomen. Informeren en enthousiasmeren management, bijsturen eventuele capaciteitsproblemen, feedback over Omgevingsdenken, reflectie op proces.	Eens per kwartaal ca 1,5 uur
Bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgevers	Opdracht verlenen BugelHajema • besluit gunning - bestuurlijk opdrachtgever, • ondertekening opdracht - ambtelijk opdrachtgever Instemming met: • beleidsanalyse & stakeholdersanalyse • opzet bijeenkomsten bestuur en externe partners	
College	- Vaststellen concept	

	omgevingsvisie	
Programmateam ruimtelijk domein	- Afstemmen planning en communicatie, reflectie op proces en aansluiting op inhoud.	
Gemeenteraad, raadscommissies, griffie	- Meedenken in interactieve bijeenkomsten. - Vaststellen Omgevingsvisie	

Externe stakeholders	
Inwoners, ondernemers en belangenorganisaties	Participeren dmv co-creatie via de website, tijdens de 'aftrap Omgevingsvisie' en 'Wereldcafe' en
Ketenpartners, Bestuursorganen, (Buurgemeenten, waterschap, Provincie), Uitvoeringsorganisaties (ODMH, Veiligheidsregio, GGD-GHOR regio), woningcorporaties, ondernemersverenigingen, belangenorganisaties etc.	Meedenken in 4 bijeenkomsten van de panoramagroep

Tijd

De Omgevingsvisie is een belangrijk sturingsinstrument voor de gemeente Krimpenerwaard. Met deze visie wordt richting gegeven aan het beleid van de gemeente door doelen te stellen. Vanuit verschillende beleidsvelden is hier behoefte aan. Dit vraagt er om het proces snel en effectief op te pakken en op een redelijke termijn te komen tot vaststelling van de visie. Het werken vanuit de gedachte van de Omgevingswet vraagt om een brede afstemming / cocreatie waar de nodige tijd voor genomen dient te worden. Vooral het (burger) participatie traject dient zorgvuldig te worden vormgegeven.

De VNG adviseert om de ontwerp-Omgevingsvisie gereed te hebben voordat de Omgevingswet in werking treedt. De inwerkingtreding van de Omgevingswet stond gepland voor juli 2019 maar is uitgesteld. Dit is echter geen reden om ook te wachten met een Omgevingsvisie, juist omdat een Omgevingsvisie een brede meerwaarde heeft op diverse beleidsterreinen. Ook draagt het opstellen van de Omgevingsvisie bij aan de cultuuromslag bij raad, inwoners, ondernemers, bestuurders en ambtenaren en geeft de Omgevingsvisie handvaten voor de uitwerking in Omgevingsplannen.

Het streven is om de Omgevingsvisie medio 2019 vast te laten stellen door de raad.

Informatie

Per fase worden bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever geïnformeerd over de resultaten en voortgang van het project.

Communicatie

- Via een communicatie kalender is er afstemming met andere projecten.
- Interne communicatie vindt plaats via KIS en op interne bijeenkomsten
- Externe communicatie vindt plaats door een website (subsite die onderdeel is van de gemeentelijke website) en andere gebruikelijke communicatiekanalen van de gemeente en op bijeenkomsten. Gekeken wordt hoe de specifieke doelgroepen het best bereikt kunnen worden.

Kwaliteit

Inhoud - Gedurende het proces zal de uitvoergroep toetsen of de inhoud voldoende kwaliteit heeft op de verschillende vakgebieden. In fase 6 wordt het opgehaalde terug gelegd bij de raad en participanten om te peilen of de juiste lijn gevolgd wordt.

Proces - Per fase wordt gerapporteerd over de voorgang en de producten. Het kernteam beoordeeld deze voortgang.

Accordering

Voor zover van toepassing:

Akkoord bestuurlijk opdrachtgever:

Akkoord ambtelijk opdrachtgever:

Akkoord projectleider:
